03/09/2022

Η ΠτΔ απηύθυνε χαιρετισμό στην τελετή απόδοσης της Επισκοπής Σικίνου στο κοινό

/ Επικαιρότητα

Παρουσία της Προέδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου πραγματοποιήθηκε απόψε η τελετή απόδοσης της Επισκοπής Σικίνου στο κοινό, καθώς και η βράβευση από την Europa Nostra του έργου της αποκατάστασης του μνημείου από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Κατά τον χαιρετισμό της η κυρία Σακελλαροπούλου έκανε λόγο για «Ένα μνημείο στο οποίο εγγράφονται επάλληλα στρώματα της ιστορίας του ελληνισμού» και συνεχάρη τους συντελεστές αυτής της υποδειγματικής αποκατάστασης που τιμήθηκε με το βραβείο Ευρωπαϊκής Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Europa Nostra 2022.

Όπως τόνισε, η μεθοδική έρευνα και η σχολαστική συντήρηση του ναού, υπό την καθοδήγηση του επικεφαλής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων Δημήτρη Αθανασούλη, με τη συμμετοχή του Δήμου και της Περιφέρειας Νότιου Αιγαίου και με την υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού και του Ιδρύματος Μαρτίνου, αλλά κυρίως η ακάματη, πολύχρονη αφοσίωση αρχαιολόγων, αρχιτεκτόνων, συντηρητών, εργατών, υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς και απλών κατοίκων, ανέδειξαν με τον καλύτερο τρόπο το μοναδικό αυτό πολιτισμικό τοπόσημο, επιτρέποντάς μας σήμερα να ψηλαφίσουμε με δέος τα ίχνη της μακραίωνης ιστορίας μας.

Ο χαιρετισμός της Προέδρου της Δημοκρατίας

«Με μεγάλη χαρά βρίσκομαι στη μέση του Αιγαίου, στον αμόλυντο τόπο της Σικίνου, μπροστά σ’ αυτό το εξαιρετικό, υποδειγματικό έργο αναστήλωσης και αποκατάστασης. Σ’ ένα από τα πιο όμορφα κυκλαδονήσια μας, “σπόνδυλο κάποιανου Δία”, όπως έγραψε στο ‘Αξιον Εστί ο Οδυσσέας Ελύτης, και μαζί παιδί της Παναγιάς που το “κρατάει στην ποδιά της”, όπως και τα άλλα θαλασσοπερίβλητα αδέλφια του.

Μπροστά σ’ ένα μνημείο όπως η Επισκοπή, οι στίχοι αυτοί αποκτούν κυριολεκτικό περιεχόμενο. Μας μιλούν για την αξιοθαύμαστη σύνθεση δύο αντιλήψεων για τον κόσμο, τον άνθρωπο και τον προορισμό του, που παρά τα διαφορετικά καταγωγικά τους στοιχεία, τον προσανατολισμό και την προοπτική τους, συγκλίνουν και αλληλεπιδρούν. Αποδίδουν ποιητικά τη μετάπλαση και τη διάσωση του αρχαίου ελληνισμού μέσα από το συνταίριασμά του με τον χριστιανισμό. Συμπυκνώνουν με εξαιρετική ευαισθησία την αίσθηση που αποκομίζουμε όταν αντικρίζουμε μνημεία όπως αυτό το εντυπωσιακό παλίμψηστο αρχαιότητας και μεσαίωνα.

Ο ναός της Επισκοπής είναι μια αφήγηση μακράς, πολύ μακράς διάρκειας, που υπερβαίνει τον βραχύ χρόνο της ζωής ενός ανθρώπου και ξεπερνά τον επείγοντα χαρακτήρα των εκρηκτικών γεγονότων. Διακρίνουμε εδώ χαρακτηριστικά μιας αντίληψης για το ιερό που παραμένουν αμετάβλητα, ή καλύτερα χωνεύονται το ένα μέσα στο άλλο, ενώ γύρω τους χιλιάδες ρήξεις και ανατροπές ανανεώνουν το πρόσωπο του κόσμου.

Όπως πολύ εύστοχα ειπώθηκε, ο ναός της Επισκοπής είναι ένας πυκνωτής ιστορικού φορτίου. Ένα ρωμαϊκό μαυσωλείο, το οποίο μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό μετά τρούλου στους πρώτους βυζαντινούς χρόνους, αργότερα, κατά τον Μεσαίωνα δέχτηκε υποστηλωτικές επεμβάσεις και παρέμεινε σε χρήση ως εκκλησία μέχρι και πριν από εξήντα χρόνια. Ένα μνημείο στο οποίο εγγράφονται επάλληλα στρώματα της ιστορίας του ελληνισμού.

Μαθαίνουμε ότι ο ανώνυμος κυκλαδίτης μάστορας, που ανέλαβε τη μετατροπή του μαυσωλείου σε εκκλησιά, δεν διατήρησε μόνο το ναόμορφο κτίσμα της ρωμαϊκής περιόδου αλλά και το αναστήλωσε ανατοποθετώντας ακόμα και τμήματα του αρχαίου θριγκού στη θέση τους. Σε μια πρώτη, βιαστική αποτίμηση, τείνει κανείς να σκεφτεί ότι αυτή η σύνθεση ήταν προϊόν της ανάγκης, ή ακόμα και κατασκευαστική ευκολία. Αλλά δεν είναι έτσι.

Είναι αποτέλεσμα της επιθυμίας να συνδεθεί το βυζαντινό παρόν με το αρχαίο παρελθόν. Να μνημειωθεί η συνέχεια. Και έτσι να φωτιστεί η μυστηριακή και δυσερμήνευτη λειτουργία του ιερού ως θεμελιώδους ανθρώπινου βιώματος, που εκφράστηκε με διάφορες μορφές στη μακρά, αδιάσπαστη πορεία του ελληνικού πολιτισμού.

Θέλω να συγχαρώ τους συντελεστές αυτής της υποδειγματικής αποκατάστασης που τιμάται σήμερα με το βραβείο Ευρωπαϊκής Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Europa Nostra 2022. Η μεθοδική έρευνα και η σχολαστική συντήρηση του ναού, υπό την καθοδήγηση του επικεφαλής της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων Δημήτρη Αθανασούλη, με τη συμμετοχή του Δήμου και της Περιφέρειας Νότιου Αιγαίου και με την υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού και του Ιδρύματος Μαρτίνου, αλλά κυρίως η ακάματη, πολύχρονη αφοσίωση αρχαιολόγων, αρχιτεκτόνων, συντηρητών, εργατών, υπαλλήλων του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς και απλών κατοίκων, ανέδειξαν με τον καλύτερο τρόπο το μοναδικό αυτό πολιτισμικό τοπόσημο, επιτρέποντάς μας σήμερα να ψηλαφίσουμε με δέος τα ίχνη της μακραίωνης ιστορίας μας. Τους ευχαριστούμε.».

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ